

[Time:3:00 Hrs]

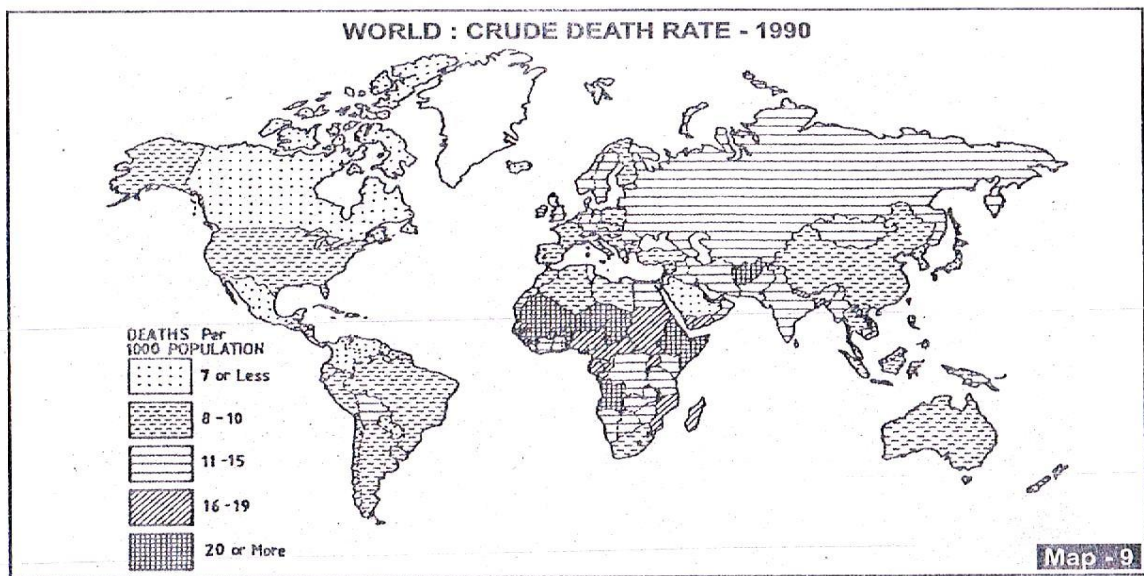
[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All question are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 A) Study the world map given below and answer the following questions: 10

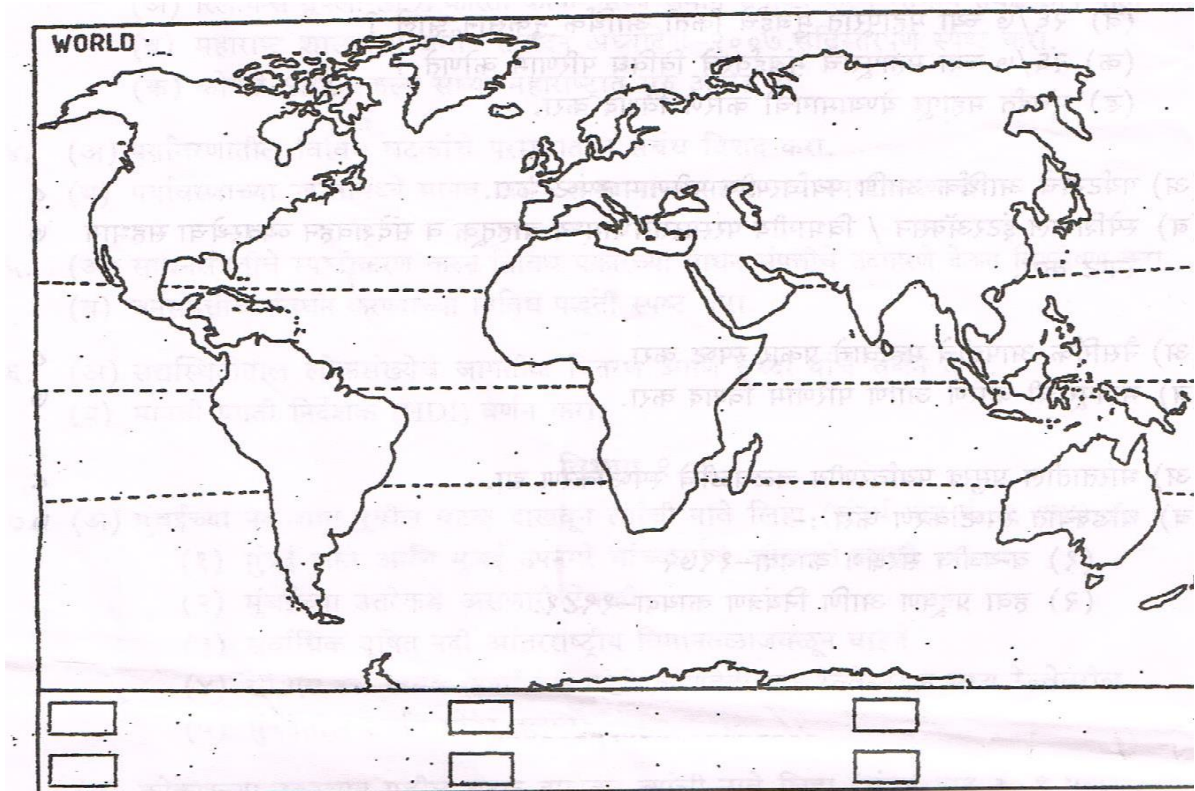
Choropleth



1. Name the theme and cartographic technique used to represent the theme?
2. What is the Crude death rate (1990) of Canada and Australia?
3. Name the continent having low and high Crude death rate (1990) show in the map?
4. What is the Crude death rate (1990) of India and USA?
5. Write about crude death rate of 1990.

B. Name and Mark the following on the outline map of the world.

10



1. Rocky Mountains
2. Coniferous forests
3. low density population zone
4. Industrial area of Japan
5. Longest River of the world
6. Metropolitan city of India
7. Tropic of Cancer.
8. Bay of Bengal.
9. Desert area of the world..
10. Panama Canal

Q.2 Attempt any Two from the following. 20

1. Explain, abiotic components of natural environment.
2. Explain types of Eco-system with suitable example.
3. Write about importance of Environmental studies.

Q.3 Attempt any Two from the following. 20

1. Attempt the classification of resources with suitable example.
2. Explain sources of energy in brief.
3. Explain management of water resource in brief.

Q.4 Attempt any Two from the following. 20

1. Explain the factor affecting population growth in brief.
2. Explain the "Demographic transition theory".

3. Explain, "World Happiness Index "(WHI)

Q.5

Attempt any Two from the following.

20

1. Explain "Urbanization "in brief.
2. Explain the concept of urban heat island.
3. Write about smart cities and safe cities in brief.

[वेळ: ३ तास]

[गुण:100]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

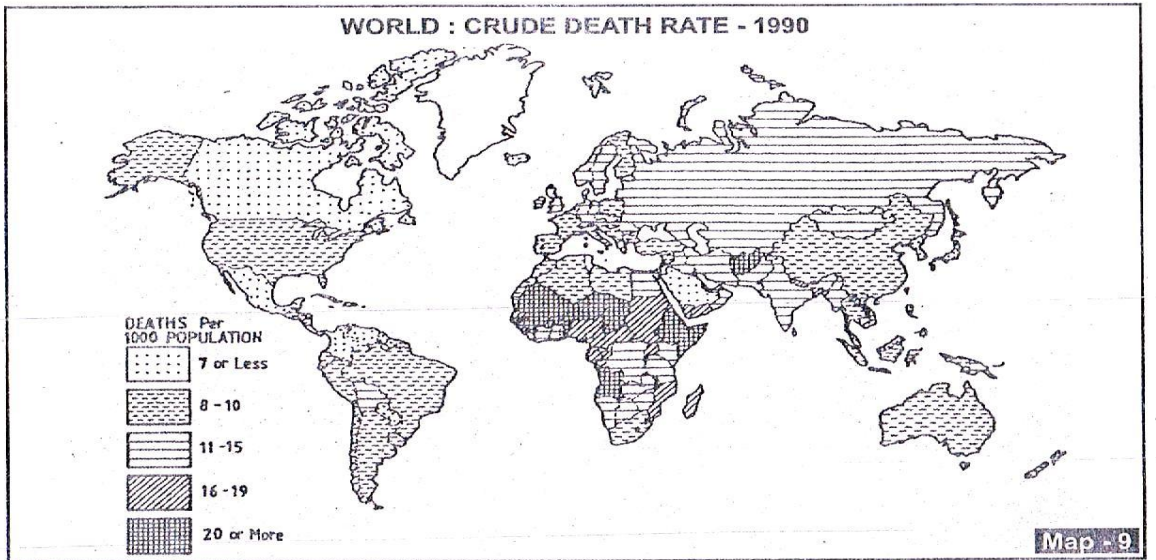
3. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्र.१

.अ(तुम्हाला पुरविलेल्या जगाच्या नकाशाचा अभ्यास करून खालील प्रश्नाची उत्तरे द्या

10

Choropleth



१.नकाशाची संकल्पना व कोणत्या नकाशाशास्त्रीय पद्धतीचा वापर केला आहे ते सांगा.?

२. कॅनडा व ऑस्ट्रेलिया मध्ये(१९९०) मृत्यूदर किती आहे ?

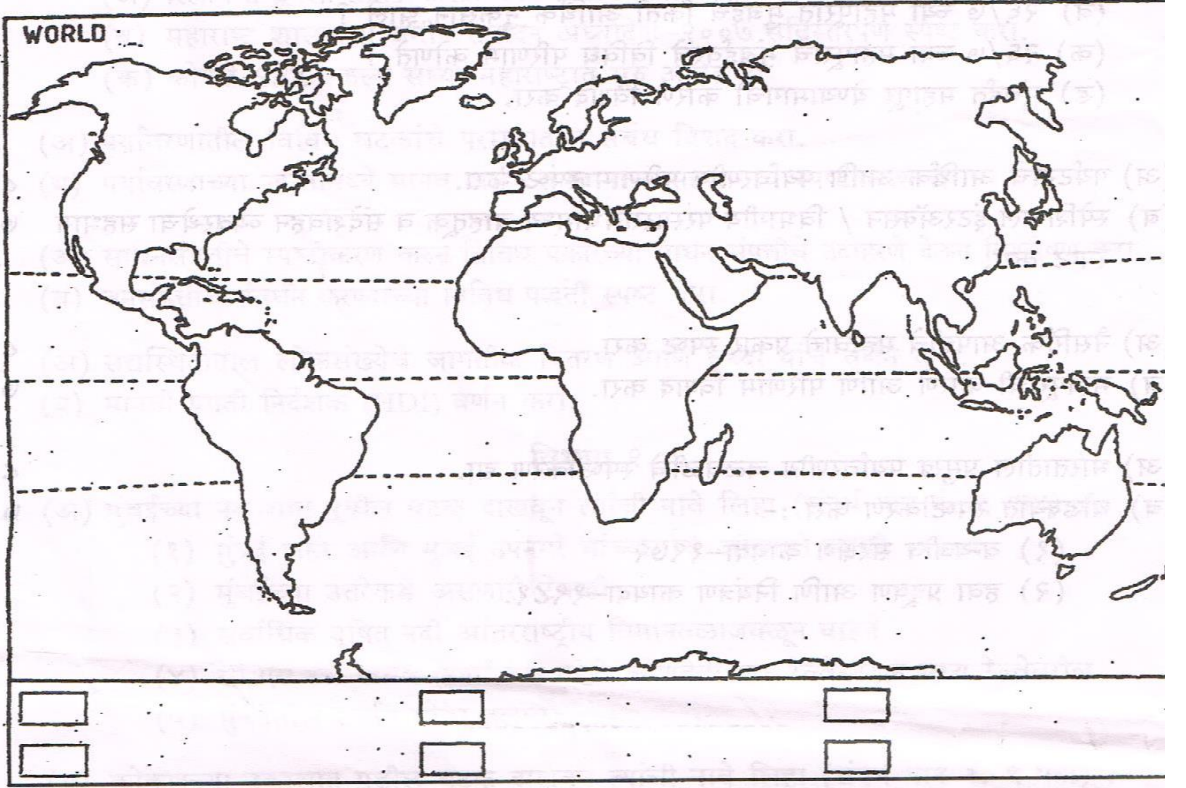
३.नकाशामध्ये कोणत्या खंडात मृत्यूदर सर्वात कमी आणि सर्वात जास्त दाखविले आहे .?

४. भारत व USA मध्ये(१९९०) मृत्यूदर किती आहे ?

५. १९९० च्या मृत्यूदरा बदल लिहा.

ब) जगाच्या नकाशाच्या आराखड्यामध्ये खालील ठिकाणे दाखवून नावे लिहा .

10



१. रॉकी पर्वत
२. सुचीपर्णी अरण्ये
३. कमी लोकसंख्येची असणारे देश
४. जपानमधील औद्योगिक क्षेत्र
५. जगातील सर्वात लांब नदी
६. भारतातील महानगर.
७. कर्कवृत्त
८. बंगालचा उपसागर
९. जगातील वाळवंट
१०. पनामा कालवा

प्र. २

खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

20

१. नैसर्गिक पर्यावरणाचे अजैविक घटक स्पष्ट करा
२. परिसंस्थेचे प्रकार उदाहरणाच्या साहाय्याने स्पष्ट करा
३. पर्यावरण अभ्यासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र. ३

खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

20

१. उदाहरणाच्या सहाय्याने साधनसंपत्ती सावित्तर वर्गीकरण करा .
२. उर्जा स्रोत थोडक्यात स्पष्ट करा.
३. पाणी व्यवस्थापन उदाहरणाच्या सहाय्याने स्पष्ट करा

- प्र.४ खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तरे लिहा. 20
१. लोकसंख्येच्या वाढीवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
 २. लोकसंख्या संक्रमण सिद्धांत स्पष्ट करा.
 ३. जागतिक आनंदी निर्देशक (world happiness index)स्पष्ट करा.
- प्र.५ खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तरे लिहा. 20
१. शहरीकरण थोडक्यात स्पष्ट करा
 २. शहरी उष्ण बेट (HEAT ISLAND) संकल्पना स्पष्ट करा.
 ३. सुनियोजित (smart) व सुरक्षित शहर थोडक्यात लिहा.